

Zondag 29 september 2019

In de tweede dienst werden gedoopt Louisa Emma Daniek van 't Hoff en Wicher Jonathan van Nek. In het ambt van diaken worden bevestigd Gerard Engel, herbevestigd werden Ab Hubers en Willeke Stolk als ouderlingen met opdracht voor het seniorenpastoraat

Het combo onder leiding van Jeroen van der Blom speelt (Gert van Dongen, Pieter Boer, Willemijn de Jong, Fabe van den Brink, Johan Jonker, André Bakker), de verbeeldingsgroep onder leiding van Sigrud Braam werkten mee, Rodyan van den Brink begeleidt op orgel en piano.

Voorganger ds. Rebecca Onderstal

Orde van dienst 9.00 uur

Lied 216

Lied 146, vers 1

"Dank u wel voor de sterren en de maan"

Lezing: 1 Samuel 21:2-16

Lied 146A, vers 2, 5

Lezing Matteüs 12: 1 - 7

Lied 319, vers 1 – 7

Lied 995

"Zing, zing wat je zingen kan"

Slotlied: 1005, vers 1, 4, 5

Bent u hier voor het eerst, of de afgelopen weken niet veel geweest, dan val je er zomaar in. In het verhaal van David. Misschien wel een bekende held uit de verhalen van de kinderbijbel; misschien kent u de verhalen door en door, of misschien is het een totale vreemde voor je..

Deze weken lezen we over David en Saul. Saul, de koning die gekozen werd, door God zelf, maar vastraakte, gewelddadig werd of angstig misschien, op zijn troon. En David, ook de jongste en kleinste die toch gekozen werd, de held tegenover reus Goliath, de zanger die de angsten van Saul op de vlucht jaagt. En zijn rivaal wordt, ook dat. Tussen deze twee gaat het. Wie wordt de koning? Wie is de echte koning?

De koning is de gezalfde, de geheiligde... je wordt geen koning los van God.

En tegelijk een mens die los kan raken van zijn roeping, een mens die fouten maken kan..

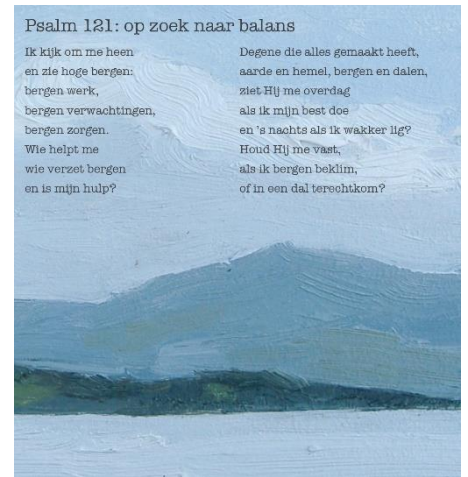
Helden in de Bijbel zijn niet alleen heilig of sterk, of zuiver. Ze hebben allerlei kleuren in zich.

Het brengt steeds in verwarring. Is David hier nu de kwetsbare, bedreigde vluchteling die veiligheid zoekt en honger heeft? Of is hij een gewiekste leugenaar, die de priester een verhaal op de mouw speldt over een opdracht van de koning om eten te krijgen? Is hij de dappere herder die het beest van een Goliath velt, of is hij een dwaas die niet weet wat hij doet? En is het niet juist uit de mond van dwazen en kinderen dat waarheid klinkt? Terwijl we die

Psalm 121: op zoek naar balans

Ik kijk om me heen
en zie hoge bergen:
bergen werk,
bergen verwachtingen,
bergen zorgen.
Wie helpt me
wie verzet bergen
en is mijn hulp?

Degene die alles gemaakt heeft,
aarde en hemel, bergen en dalen,
ziet Hij me overdag
als ik mijn best doe
en 's nachts als ik wakker lig?
Houd Hij me vast,
als ik bergen beklim,
of in een dal terecht kom?

Orde van dienst 10.45 uur

Openingslied NL 216

Lied 139B

Lied "Verbonden met vader en moeder"

'Doop' van Sela

Lied "Dank u wel voor de sterren en de maan"

Lezing 1 Samuel 21:2-16

Lied 785

Lied 'Met open armen'

Lied LB 362: 2, 3

Taizélied 'Aber du weisst den Weg für mich'

Lied 'Ik wens jou' (Trinity)

Slotlied 'Zing, zing wat je zingen kan'

ongemakkelijke waarheid dan vervolgens dreigen te parkeren.. ?

Hij komt om vijf broden en... een zwaard. Ook zo'n tegenstelling. Vijf kan verwijzen naar de Tora – net als de vijf steentjes die David pakte als enige wapens tegenover Goliath – de vijf boeken van Mozes waarin de wet staat, de richtingwijzers voor een goed leven. Dat is houvast. Maar dan toch ook nog maar dat zwaard, voor de zekerheid. Hij komt om vijf broden..

In het heiligdom, plek waar mensen God ontmoeten, liggen 12 broden. Symbool voor de 12 stammen, bij elkaar gebracht, en bedoeld om door de priesters gegeten te worden.

Heilig brood, apart gezet om body te geven en vorm aan hoe God voor mensen zorgt. Dat wat ook terugkeert in de maaltijd van de Heer, het avondmaal – wij dragen brood aan, dat op de tafel geheiligd wordt, meer dan het is – teken van hoe God ons voedt, steeds weer, met vergeving, nieuwe kracht, een nieuwe kans. Heel tastbaar in een stukje brood, basisvoedsel, dat je lichaam opneemt.

Geheiligd brood, verwijzend naar God zelf die ons voedt, naar Christus die zich geeft voor ons.

Maar wat als er mensen aankloppen in de ruimte die we voor God apart hebben gezet - onze heilige ruimte, vragen om brood, of om onderdak, of bescherming?

Zoals bij het kerkasiel... vluchtelingen die dreigden te worden uitgezet, die onderdak en bescherming kregen in de Bethelkapel in Den Haag. Mag dat? Is een kerk daarvoor, is de liturgie, het gebed, wel bedoeld om mensen uit de handen van de vreemdelingenpolitie te houden?

Je ziet de priester aarzelen bij de vraag van David...

Toewijding aan God, ruimte maken voor het heilige, dat verhoudt zich blijkbaar niet met seksualiteit. Maar strijd ook niet, zegt David. Best lastig, dat het lichamelijke, het mooie van seks, hier en nog wel in onze tijd, strijdig lijkt me wat van God is. Het voert nu te ver maar het is iets om nog eens over door te praten.

Wat is heilig? Wat is jou heilig – iets wat je bewaren wilt, temidden van alles wat aan je trekt, wat je aandacht vraagt? Welke ruimte wil je behouden en bewaren – om aandacht te geven aan wat echt en van waarde is? Wat wil je doorgeven aan je kinderen, wat wil je delen met degenen om je heen, wat wil je koesteren?

Deze week belandde ik nog meer dan andere weken steeds weer in gesprekken over duurzaamheid. Met mijn eigen kinderen, met de doopouders. In gesprek over het klimaat, en onze keuzes. Hoe moedigen we elkaar aan om keuzes te maken, na te denken over wat de moeite waard is om zorgvuldig mee om te gaan.. hoe inspireren we elkaar? Of moet er af en toe iemand heel boos en onaangenaam profetisch worden, om het denken over onze keuzes op gang te brengen? Het is – ook weer – iets om over te praten met elkaar. Te luisteren naar elkaars ideeën – te lezen in de Bijbel (in de kring contextueel bijbellezen gaan we er komende week mee aan de gang) om richting en inspiratie. Dat we zorgen moeten voor elkaar, voor de aarde, voor recht en vrede, dat is duidelijk. Maar hoe? Met heilige woede, of met vertrouwen op Gods zorg? Relativerend, of juist niet?

Het mooie van dit verhaal is, dat wat 'heilig' is, die 12 broden, toch ook weer gewoon voedsel wordt voor wie honger heeft. David mag eten van het geheiligde brood, met zijn mede vluchtelingen.

Ze zijn welkom in Gods huis, met alles wat je je kunt afvragen over hun motieven, hun zuiverheid. Ze mogen er aan komen, aan wat heilig is.

Het relateert dat waar we ons zo aan vast kunnen houden – aan de waarheid, aan dat wat we weten van God, aan onze overtuigingen, dat wat ons heilig is.

Jezus komt op dit verhaal terug als hij en zijn leerlingen aangevallen worden omdat ze de sabbath niet zo strict houden als sommigen vinden dat moet. ¹ Ze plukken aren op sabbat, terwijl er niet gewerkt hoort te worden. Maar ze hebben blijkbaar honger.. En Jezus verwijst naar de toonbroden waar David van eten mag – barmhartigheid wil ik,

¹ Matteus 12: ¹In die tijd liep Jezus op een sabbat door de korenvelden. Zijn leerlingen hadden honger en begonnen aren te plukken en ervan te eten. ²Toen de farizeeën dat zagen, zeiden ze tegen hem: 'Kijk, uw leerlingen doen iets dat op sabbat niet mag.' ³Hij antwoordde: 'Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij en zijn metgezellen honger hadden, ⁴hoe hij het huis van God binnenging en er met hen van de toonbroden at, terwijl noch hij noch zijn mannen daarvan mochten eten, alleen de priesters?' ⁵En hebt u niet in de wet gelezen dat de priesters die op sabbat in de tempel dienstdoen en zo de sabbat ontwijden, onschuldig zijn? ⁶Ik zeg u: hier gaat het om meer dan de tempel! ⁷Als u begrepen had wat bedoeld wordt met: "Barmhartigheid wil ik, geen offers,"

geen offers. Ook op een dag die geheiligd is, apart gezet voor rust, voor God gelden steeds ook andere regels, want niets is zo heilig als barmhartigheid.

Verderop in Matteus 25 komen de werken van barmhartigheid aan de orde – dat wat we voor Christus zelf doen als we hongerigen spijzen, dorstigen laven, naakten kleden, vreemdelingen herbergen, zieken verzorgen, gevangenen bezoeken, doden begraven. Een aantal jaren geleden maakten de mensen van Blossom030² een eigentijds to do lijstje op basis van de zeven werken van barmhartigheid. We zouden onze eigen, Houtense variant kunnen maken.

Paus Franciscus heeft naar aanleiding van de encycliek Laudato Si' een achtste werk van barmhartigheid genoemd: "Laat ons barmhartig zijn voor ons gemeenschappelijk huis" schrijft hij. De zorg voor de schepping komt zo ook in beeld bij het doen van barmhartigheid.

Deze afbeelding van de barmhartige Drieëenheid, gemaakt door Sister Caritas Müller laat zien wie God is. In het hart van God zelf is barmhartigheid.

Barmhartigheid wil ik, geen offer. Want ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, nee zondaars zegt Jezus eerder in het evangelie naar Matteus (hoofdstuk 9, vers 13), als er mensen iets vinden van zijn omgang met tollenaars. Het troost me: want wie is er helemaal rechtvaardig? We zijn juist geroepen, aangesproken op de plek waar het niet lukt, op het falen in onszelf, op het proberen en fouten maken.. op die plek vindt Jezus ons.

² Op www.blossom030.nl is te lezen: Blossom is een Netunity* van mensen dat zich richt op zingeving door ontmoeting rondom maatschappelijke en levensbeschouwelijke thema's op initiatief van kunstenaars, ondernemers, filosofen, theologen en coaches; kortom van allerlei maatschappelijk geëngageerde mensen.

Niet waar we onszelf rechtvaardig vinden, en perfect, of ons best doen de waarheid te weten en te vertellen aan een ander..

Natuurlijk, sommige zaken vragen om heilige woede en verontwaardiging. Maar steeds in het besef dat ik zondaar ben, dat ik steeds weer tekort schiet in weten en in doen wat God wil.

Waar komt mijn hulp vandaan? Dat God onze hulp is, dat dat is wat we horen in deze ruimte, steeds weer. God die barmhartig is, mild. Dat neemt je mee in een beweging naar de ander toe. Met al je beperkingen, struikelend, zondaar en al. Om hulp te zijn, veilige ruimte, schuilplaats.

Zo moge het zijn.